

టు వ్ టీ క

మేడ మెట్లమీద—

ఎక్కీ ... పైకి వెళ్ళిపోయి ... గదిలో తలుపులు బిగించుకు కూచుని ... ఏరాతో చదువో మొదలుపెట్టి... లేకపోతే యింకా పై అంతస్తుకు వెళ్ళి ... ఎక్కడో బజారులో రేగే రొదకు చెవిదోరచేసి ఏమైనా ఆ మూలుగుమాత్రం వినలేక... ఏమైనా చేసేందుకు, తనచేతిలో ఏమీలేక ... తల్లడిలి పోతున్నాడు : అక్కడ నిలవడానికి, తరం కావడంలేదు.

పళ్ళ బిగివిని నాలుగుమెట్లు ఎక్కాడు. అయిదోదాని మీద అడుగు వేయబోతూండగానే ... ఇక కాళ్ళు చప్పగా చప్పబడ్డవి. క్రిందనుంచి, మళ్ళా, మూలుగు వినబడ్డది. ఇక అంతటితో నిలుచున్నవాడు అపాశనే అక్కడే కూలబడి పోయినాడు.

ర స మ ం జ రి ~~~~~

అంతా-గందరగోళంగా ఉంది. ఆ గదిదగ్గర అందరూ కొందరు లోపలా, లోపల యిరక లేనివారు బయటా చేరి, ఒక్కసారిగా మాట్లాడుతూ రణగుణధ్వని చేస్తున్నారు. అంత మోతలోనుంచి ఉండి ఉండి మూలుగు వినబడుతూంది.

తాను అది, వినలేదు : పిల్లది ఉవ్వెత్తుగా మూలిగి నపుడు లోపలికి జొరబడి పొదివి పట్టుకుని నీకేం భయం లేదమ్మా తల్లీ నేనున్నాను అని గడచి బయటపడేదాకా అక్కడే కూర్చుంటే.....

ఉహు ... గుమ్మందగ్గరకు వెళ్ళేటప్పటికి ... అత్తగారు అడ్డంగా నుంచుని, కదలక, మెదలక, ధీమాగా “ఇక్కడ మగవాళ్ల ప్రమేయం ఏమీలేదు ... నీవు అవతలిక వెళ్ళు” అని ఉన్నసందుకు చేయి అడ్డం జాపింది : ఆమాట లెక్క సేయకుండా ఆలాగే, లోపలికి, నిలుచున్న చోటునుంచి అంత మేరా సాగి ... తొంగి చూశాడు. అమ్మాయి ముఖం మాత్రము, కనబడ్డది ... “నేనుచచ్చిపోతున్నాను,నాన్నో!” అని, గావుకేక వినబడ్డది...తనకు యిక ఆగక... బావురు మన్నాడు... అత్తగారు అందుకై నా చలించకుండా...కనికరం, జాలీ, ఏకోశానా లేకుండా... నిర్లక్ష్యంగా అవతలకు... దృఢంగా నెట్టివేసింది. మూతి నాకడానికి ఎగిరి... ముట్టెమీద దెబ్బతిని... కంయి, కంయి... మనకుండా తోకముడుచుకునే పరువుగా అక్కడనుంచి బయటికి వెళ్లిపోయే...జాతికుక్క... దానికి నోరూ వాయాలేదు. దానిలాగునే... ఉన్నా... తాను లోపల కుమిలిపోవలసిందే...

~~~~~ 86

అక్కడ... అలా దిగులుగా... మోకాళ్ళమీదకు
 తలదించుకొని కూర్చుంటే, ఒక్కరూ వచ్చి ఓదార్చరేం ?
 ఆ అల్లుడు వెధవాయ... అవతలగదిలో కూర్చుని... ఘోను
 విడవకుండా పాడిస్తూ... చక్రం తిరగవేసే వ్యవధిలో ...
 కూనిరాగం అఘోరిస్తూ... అక్కడలా భార్య... తాను
 పెళ్లికూతురులాగా... చెంగ్మంటూ తానక్కడ కూర్చుని
 ఉండగానే... నాలుగుమాట్లు... తనని రాచుకుంటూ ...
 తప్పకోమని అయినా అడగకుండా... పైకి క్రిందికి పరుగు
 లెత్తుతూంది ... పలుకరించేందుకన్నా ... ఏం, అలా
 కూర్చున్నారని ఒక్క ముక్క అనడానికైనా ఆమెకు ఆ
 సంబరంలో... అసలు తానక్కడ ఉన్నట్టు కనబడితేనా...

అమ్మాయి ... అక్కడపడుతున్న బాధ వినలేక
 పోతున్న కొద్దీ... తనలోకి... తానుగా... వెనుకకు వెళ్లి
 పోయి... మనసులో...

అప్పటి ముచ్చట... తానూ... తన చేసిన నిర్వాహ
 కానికి... తలక్రిందులై పోతూంటే... చీమిన్నా కట్టనట్టుగా
 కుదురుగా కూర్చున్నాడు. మామగారు, ఎదురుగుండా
 నూతిగట్టు అరుగుమీద... తాపీగా చుట్టకాల్చుకుంటూ...
 పాదాల దగ్గర రెడ్డిగం వేసుకుని కూర్చున్న పాలెకాపుతో...
 అంతకుమించి, ముహూర్తం కుదరనట్టు... అప్పుడు వ్యవహారం
 ఏడుస్తున్నాడు. ఇక, తనభార్య ... పడుచుభార్య చిన్న
 తనంలో... తెలిసినంతవరకూ యింతకన్న... యిప్పటివాళ్ళ
 కన్న ... ఎక్కువముద్దూ ముచ్చటతో తే ఉన్నారు.

ర స మ ం జ రి ~~~~~

కన్నులు బాగా తెరవక ముందే... గారాబాల కూచి
గనుక... కాపురానికి వచ్చింది భార్య. యిద్దరికీ బాగా పసి
తనమే... పైన కనిపెట్టి చూసే... పెద్దలు ఆకాశంలో ఉన్న
వారి, వారి పెద్దలూ తరించేందుకు... పండుగలో అదొకటిగా
పడకలు ఏకం చేశారు... కడుపు పండితే ఆ పండును చూచు
కుంటూ... కన్నులున్నందుకు...

అందరి తపసూ ఫలించినది... అనుకున్నంతపసి జరి
గింది... ఇక... అమ్మాయికి సూడిదెలూ... అసలు... ఒక్క
పిల్ల... అందుకని... అరచేతుల్లో పెట్టుకు పెంచారు... ఇక...
అక్కడనుంచి నెత్తినే పెట్టుకుని... అం. అంటే అమ్మాయి,
ఓపలేనిది... ఎక్కడ అరిగిపోతుందో అని... అతి గారాబంగా...
సరి, అదంతా బాగానే ఉంది...

తానూ... అందలం లోంచి దిగలేదు:

ఆ గడియ వచ్చింది.

అక్కడ... లోపల... మామగారితో, అత్తగారు...
'అమ్మాయి... యిందాకనుంచీ... కొంచెం నలిగి ఉంది :
ఆడేపొద్దులే... ఎందుకైనా మంచిది... కేకేసిరండి...'
అనడం విన్నప్పటినుంచి... బిక్కమొగం వేసుకుని... అటూ
యిటూ తిరుగుతూ... అనాళకూడా, మామూలుగా భార్య,
గదిలోకి నిద్రవేళకు వస్తుంది కదా. అప్పుడు చేతనైన ఉప
చారం చేయవచ్చునని... ఆమర్దంగా... అక్కడే తారల్లా
డుతూ... అడుగులు లోపల చప్పుడుకాగానే... ఆమె...

వస్తూందని... ఆలకస్తూ... ఆవలింతకు... చేయడ్డము పెట్టు
కుని ఆపుకుంటూ...

అత్తగారు... ఏదో పనిమీద... ఆవేపునుంచి మరో
గదిలోకిపోతూ... తన్ను చూచి... 'పోయి పడుకోనాయనా,
ప్రొద్దుపోయింది... అమ్మాయికి... బద్ధకంగా ఉంది... అది
యిక్కడే పడుకుంటుంది... ఆనక లేద్దుగానివితే...' అంది...
అంతలో ఆరాటం హెచ్చై... ఆ అమ్మాయి పడుకున్న
చోటికి... ఒక్క అంగలో వెళ్ళాడు... సన్నంగా నూలుగు
తూంది : మీద, చెయివేసి... ఏమేమో అడగబోయినాడు:
ఉలిక్కిపడి... కళ్ళు తెరిచిచూసి... పళ్ళు బిగించుకుని...
నిట్టూర్పు విడిచి- ప్రక్కకు ఒత్తిగిలి - పడుకుంది -

అత్తగారు - అంతలోనేవచ్చి - వెనుకనుంచి పకాలు
మనగానే - తగని బిడియవేసి, అక్కడినుంచి -
తలవంచుకుని - వచ్చేస్తున్నాడు - మంత్రసాని - లోపలికి
వస్తూంది - మామగారు, - అంత పెద్దవాడు, మర్యాదస్తుడు-
తనవంక కొంటెకోణంగిలాగా చూసి - వినబడేటట్టు గొంతు
సవరించుకుని - అదిగో ఇవాళలాగానే అక్కడే అదేమాదిరి-
ఆ అరుగుమీదనే బాసిపట్టు వేసుకుని - చుట్టకొస కొరకు
తున్నాడు—

ఏం చేయడానికి తోచడంలేదు - ఎంత అణచుకుందా
మన్నా, ఆగక, వెక్కి వెక్కి ఏడుపు పెగుల్చుకు వస్తూంది.
ఎవరూ వినకుండా - ఎవరికి కనబడకుండా, తోటవెంటా,
దొడ్డివెంటా, అంతసేపూ, కాలుగాలిన పిల్లిలాగా తిరుగుతూ-

ర స మ ం జ రి ~~~~~

తొచిన దేవతల కెల్లా మ్రొక్కుతూ - ఎంతసేపూ - వేళ
తెలియ లేదు.

అమ్మాయి - భూమ్మీదపడ్డది - తెల్ల వారుతూండగా
ఆ మాట-తాను ఏమూలో ఉండగా - ఎవరో వెదుక్కుంటూ
వచ్చి - చల్లగా - చెప్పారు :

మంచినక్షత్రం- ఏవిధమైన శాంతి - దోషమూ లేదు-
అందుకని - తెల్లవారినతరువాత ఆ గదిలోకి - తానొకసారి
వెళ్ళి, పిల్లనూ, తల్లినీ - చూడవచ్చునన్నారు.

కందగడ్డలాగా ఉంది - కనుముక్కు తీరు ఏం - కనబడ
లేదు - పొత్తిళ్ళలో అణగిమణి - అమ్మ ప్రక్కను - నీళ్ళు
పోసుకుని అప్పుడే - పడుకుందట : మోకాళ్ళమీదికి బట్ట
ఎగలాక్కుని - జేనెడు పీటమీద గొంతుకూర్చుని - అక్కడ
కనిపెట్టుకుని ఉన్న ముసలమ్మ 'అచ్చంగా నీ పోలికేరా
బాబూ! ఆ జుట్టూ - ఆ నొసలూ - ఆ గొంతు - అన్నీ
అచ్చంగా నీవే - అమ్మాయి పోలిక ఒకటి అబ్బలేదు - ఆడ
పిల్లకూ - అదీ ఒక అదృష్టమే - ' ఆవిడకు ఉత్సాహంతో
బాటు గొంతుకు హెచ్చిపోతుంది - ఆ గొడవకు-తనభార్య-
కన్ను తెరిచింది -

కనబడేటట్టు- యింకా ముందుకు వెళ్ళి నిలుచున్నాడు.

తెరచిన కన్ను-తనను చూసీచూడగా నే-మూసుకుంది.

కాని - ఆ రెప్పపాటులోనే - అలా ఆ చూపులో -

అమితభయం - తలచుకుంటే జలదరించి పోయే అస

హ్యమూ - కళ పెళలాడినవి -

~~~~~90

తల్లి కావడంలో - అంతకుముందు ఆ యాతన కలలో
అయినా ఊహించని అమాయకురాలు - తల మునుకలైన
హడలు - తన భార్యలో - ఆ క్షణం నుంచి - అలాగే,
నిలిచిపోయింది -

బాలింతతనము తీరిన- మొదటిరోజుల్లో, మరీనీ తాను
కంటబడితే - దయ్యం మీదకు వస్తూన్నంత భయంతో, దద్ద
రిల్లి పోయేది: కాలంగడచినా - ఎన్నివిధాల- అనునయించి-
ఆ భయం తీర్చాలని- తన శాయశక్తులా ప్రయత్నంచేసినా-
ఎన్నికలో - మన్నికలో మామూలుగానే ఉండేది: కాని -
మనసుపట్టలేక - ఆమాట ఊసు ఎత్తే సరికి - అక్కడితో
ఆమెకు వెరు లెత్తుకు వచ్చేవి -

ఎవరితో చెప్పే సంగతికాదు: ఎవరూ తీర్చేదికాదు.

ఏమిచేసి - ఆమెను మళ్ళా దోవకు మళ్లించాలో -
తోచలేదు—

ఎన్నో పుస్తకాలు చదివాడు - ఎన్ని ఉపాయాలో
ఆలోచించాడు.

ఎందరెందరినో - ఏదో కథగా - దీనికి విరుగుడు ఏ.
ఉంటుంది - అని - శాస్త్ర చర్చగా - కదలేసి చూశాడుం
ఎవరికి తోచిన ఉపాయాలు వారు ఉపదేశించారు - కాని,
వేనివల్లనూ వీసంఎత్తు పని జరగలేదు—

ఆ అమ్మాయిలో - అంతకుమించిన మార్పేమీలేదు.

అనురాగానికి - ఆదరణకూ - ఆమె తనకు - ఆ విధంగా
ఎన్నడూ - ఏలోటూ చేయదు.

కాని - అదొక్కటే, తీరనిలోటు.

ఆఖరికి - ఇక ఆ మాట తలపెట్టకుండా అమ్మాయి ముద్దుమురిపాలు చూసుకుంటూ - అలా కాలం వెళ్ళబుచ్చడమే - యీ జీవితంలో - ఆ తొలిరోజుల ముచ్చటయేగాని, మళ్ళా అంత అదృష్టంపట్టే యోగం కరవైందని - రూఢి పరచుకున్న తరువాత - అమ్మాయిని చూసుకుంటూ - యిద్దరూ, అదోమాదిరి హాయితోనే బ్రతుకుతున్నారు - పిల్లదానితోబాటు - పెరిగి పెద్దవాళ్ళవుతున్నారు. అంతేగాని అంతకు మినహాగా-మారిపోయేందుకై నా-అనుభవం, అంటూ ఏదీ ?

తన- నడినెత్తిన - వెనుకటికన్న కొంచెం - జుట్టు వత్తు తగ్గి పలచబడుకుంటూ వస్తూంది : తనభార్య - అప్పటికన్న కొంచెం బొద్దుగా ఉంది - నిగనిగలాడే ఆమె మొగమూ, నున్నని బుగ్గలూ - చూసి - ఎన్నడన్నా - ఓనాడు - ఎన్ని ఏళ్ళకో ఓమారు -మనసులో - చిన్నతనం - జ్ఞాపకం ఆగక - చెల్లించబోయినా - బెట్టుచెడి - గుట్టుదాగకపోవడమే కాని సరి - ఏమనుకుంటునేం- ఏనాటిపాపం - ఏమో - పుణ్యమో- ఎవరి ఎడబాటుకు ఏ జన్మలోనైనా - తాను కారకుడు ఏమో - యీనాటికి - తనదోషం ఏమి లేకుండానే - తనకు- తనతో ఆమెకూ - సౌఖ్యపడేయోగం కరవవడం -

అయిపోయిన దానికి కాదు - ఆలోచన -

అమ్మాయి - అల్లారుముద్దుగా - వాళ్ల అమ్మకు వాళ్ల
అమ్మా నాన్నా చేసినదానికన్న ఎక్కువ గారాబంతో -
పెరిగి పెద్దదయింది -

తాను - యిల్లరికం - తనతోబాటు - తన అల్లుడూ
యిల్లరికం- ఆ యింటనే-అలా ఎన్ని తరాలదాకా అయినా -
ఉండేందుకు అన్నివిధాలా వసతి ఉన్నది -

అందుకు కాదు - ఆనువాయతి తప్పకుండా వస్తుం
దేమో అని - తప్పించిపోతూన్నది - అందుకూ; అత్తవారికి
తన భార్య తరువాత మళ్లాసంతులేదు - అంతే దేవుడిచ్చాడో
లేక -

అలా అనుకున్నప్పుడే - గుండె తల్లడిలుతూంది.
ఆ యింట ఉన్న ఆడదానికి - కదలేవంధ్యా - దోషం -
అమ్మాయికీ - తల్లిముత్తవల - చాలిక - తప్పదా ఏం -
చిలకా గోరింకల్లాగా, వాళ్లైనా-యిల్లు పదియిళ్ళయేటట్లుగా-
కలసి కడుపు ఫలింపజేసుకోకుండా - తమలాగానే - తయూ
రవుతారా -

ఆ మాటే - ఆ ఆలోచనే - భయంవేసే సుడిగా
తలలో - తనలో తిరిగిపోతూ - మిగతా ఊహల నన్నింటినీ
పీల్చుకుని ముంచేస్తూంది. అమ్మాయి - జీవితం - తమలాగా
కాకూడదు - ఆ కోరికే - ఉపాంశునై - జపమాతూంది -
తన నిలువెల్లా అదే కోరిక.

అమ్మాయి- అక్కడ మరీ మూలుగుతూంది- కొండల
పెట్టున వస్తున్నాయి - నెప్పలు - తన పేరెత్తి పిలచి- గగ్గో

ర స మ ం జ రి ~~~~~

లవుతూంది - తండ్రి - దగబోలూను! తాను ఉండి - ఏం ప్రయోజనం?

అక్కడ ఉండలేదు -

అప్పుడే తూగుపు తెలా వెలా బోతూంది.

అంతసేపూ రాపాడిన మనసు - ఆకలిలో - ఆలోచన లన్నింటినీ మింగేసి - తనలో తాను హరించుకుపోయింది. ఎంతసేపు ఎక్కడ తిరిగాడో - ఏ మాత్రమూ తెలియదు - కాళ్ళకు - బుద్ధివచ్చి - వాటంతట అవే - మళ్ళా యింటికి మళ్ళించుకు వచ్చి - విడిచినవి -

ఎండ ఎక్కుతూంది -

లోపలికి నెళుతూంటే - శకునపక్షిలాగా మామ గారు - రొంటిన చేతులుపెట్టుకు - రొమ్ము విరిచి నిలుచుని - చూడగానే - బిగ్గరగా సకిలించి - ఎకసెక్కెంగా - 'తాత గారూ - దయచేయండి' అని పక్కకు తప్పుకున్నాడు - అత్త గారి ముఖం - కలకలలాడుతూంది - తనభార్య -

ఆమె వంకనైనా చూడకుండా మాత్రం - పురుడు వచ్చిన గదిలోకి - వెళ్ళి ఆ ముసలివా డవుతున్నా నను కున్న వాడల్లా - పసివాడల్లే - చూసి పొంగిపోయినాడు - అమ్మాయి - పసిపాపను పక్కన బెట్టుకొని - దానితల మీదుగా తనచేయి తలగడగా చేసికొని - జాపి - ముని వేళ్ళతో - దగ్గరగా కూర్చుని - మీదకు వాలినట్టుగా - ఏదో కబుర్లు చెబుతూన్న - మగని చెక్కిలి - చక్కిలిగిలి పెడుతూన్నది - ఇద్దరూ నవ్వుకుంటున్నారు -

~~~~~94

అమ్మాయి - కొంచెం నీరసంగా ఉన్నదికాని - దాన్ని
 కమ్మేసే - కొత్త అందం - కొత్తకళ - ఓడిపోతూంది -
 అక్కడనుంచి తప్పుకుందా మనుకున్నాడు - తానలా చూస్తూ
 నిలుచుంటే - వాళ్లు ఏమనుకుంటారో - పసివాళ్లు - బిడియ పడి -

అమ్మాయి - తనవంక చూసింది - చూపు తిప్పుకుని
 కనులతో - మగనికి పైగ చేసింది. అతడు - తిరిగిచూసి -
 నవ్వి - తను ఉన్నానని అయినా సిగ్గులేకుండా - భార్యను
 ముద్దుపెట్టుకున్నాడు - అమ్మాయి - చేయి - ఆతని - మెడ
 మీదకు వేసింది -

అక్కడ నిలుచునేందుకు - ఎందుకో మొగం - చెల్లక -
 యివతలకు వచ్చేశాడు -

అల్లుడూ, కూతురూ, మునుపటికన్న ఎక్కువగా -
 పసిదానికి మూడు నెలలు వెళ్ళినప్పటినుంచీ - చెట్టాపట్టాలు
 వేసుకుంటున్నాడు - పసిదాన్ని - వదలకు ఓ నిమిషం ఏమారితే -
 ఎందరున్నాడు, నెత్తిన ఎక్కించుకునేందుకు - ! - తన అత్తా -
 మామా, యిల్లాలూ - పసిపాపకు - అంగరక్ష - తన జోలి
 ఎవరికీ అక్కరలేదు - తనవంక చూసేవారే లేరు -

ఉదయం నిదుర లేచి-లోపలినుంచి - తోటలోకి రాబో
 తూంటే - అంతచీకటిలోనూ - అమ్మాయి - అవతలగా వసారా
 చివరను కూర్చుని - చెవులు మూసుకుని కక్కుకుంటుంది.

పరుగెత్తుకు వెళ్ళి - నీళ్లు తీసుకువచ్చి - ఆమె పక్కను
 ఉంచి - కూర్చుని - నెన్ను రాస్తున్నాడు - పుక్కిలించి ఉమ్మేసి
 లేచి నిలుచున్నది - తూలిపడుం దేమోనని - పట్టుకోబోయినాడు:

ర స మ ం జ రి ~~~~~

‘అక్కర లేదు - నాన్నా’ అన్నది : ‘ఏం - తల్లి - ఎందుచేత
నమ్మా - ‘ఎంతో ఆదుర్దాగా అడుగుతూ’ తల నిమురు
తూన్నాడు : అమ్మాయి - తనవంకచూసి - చిరునవ్వుతో -
తలవంచకున్నది. పోయి-పడుకో అమ్మా- అని గది దాకా
సాగనంపి - క్రిందకు దిగి చరచరా లోపలికి వెళ్లాడు - వంట
యింటి పక్కవసారాలో - అత్తగారు - కాఫీ సామాను
చుట్టూరా పరచుకుని ఆ ప్రయత్నంలో ఉంది - భార్య -
ఫలాహారమేదో తయారు చేయడానికి - నాలుగూ చక్క
బెడుతూంది : మామగారు - ఎదురుగుండా తులసికోట చప్రా
మీద కూర్చుని - కబుర్లు పేనుతున్నాడు -

అదంతాచూసి-మండుకొస్తుంది. అక్కడఅమ్మాయి-
అలా ఇదవుతూంటే - దిక్కు మొక్కు చూడకుండా -
యిక్కడ వీళ్ళు—

‘ఘమఘమగా- అమ్మాయి - వెళ్ళబోసుకుంటూంది-’
అని తన భార్యకేసి ఉరిమాడు :

అప్పుడు - తాను గుమ్మంలో నిలుచున్నట్టు-అందరూ
గమనించారు—

భార్య - తలఎత్తి తనవంక చూడనై నా లేదు - మాట
వినిపించుకో లేదు.

అత్తగారు - తనలోతాను ఏమో గొణుక్కుంటూ
నీళ్ళు - ఉడికినాయో లేవో - అని ముంతతీసి చూస్తూ -
ఆ ధ్యాసలో ఉంది—

~~~~~ 96

మూమగారు గరు సెక్కిన గడ్డం- అరచేళ్ళో ఎగువకూ,
 దిగువకూ తడుముకుంటూ - ఎవరినీ ఉద్దేశించి కాకుండా
 ఎటువైపు చూడకుండా - ఏదోమాట వరుసగా - 'ఆలాగా
 పాపం - దానికే-అంతేకావాలి-ఏడాదికోసారి అంతేకావాలి-'
 అని ఆడవాళ్ళవంక చూస్తూ - 'ఎందుకూ మీరు ఉన్నారు -
 గల్లెపస రాలలాగా - చూడండి - మీకన్న ఎన్ని వెనుకలు
 చిన్నది - మరి - చిచిందీలాగా - చూపిస్తే - అందుకు
 పోతూంది - అదీ వరుస - అలా ఉండాలి - అదీ - దాన్ని
 మించినఘనుడు నీ అల్లుడూ - ఎందుకు మళ్ళా మనం
 ఉన్నాం తగుదునమ్మా అంటూ—'

ఈ వరుస అంతా - తనకేసి చూస్తూ - పనసలాగా
 ఏ కరువు పెడుతున్నాడు - తనకు - తలదీసివేసినంత పనవు
 తూంది.

అమ్మాయి - అక్కడకువచ్చి- వెనుక నిలుచునిఉంది-
 తాతగారు -

'ఉన్నదానవు - ఉన్నట్టుగా ఊరికే ఉండలేవుటే - నీ
 యిల్లు నిలువెత్తున బంగారంగానూ-' నీకు తెలియకపోతే -
 మీ అమ్మమ్మనూ, అమ్మనూ చూసి నేర్చుకోరాదూ -
 పోనీలే - చెపితే వినే నేర్పు ఉంటేనా - యీ కాలపు పిల్ల
 లకు - మరీ రెచ్చిపోతున్నారు - సరేలే - ఏలాగూ తలపె
 ట్టావు కనుక - ముందు - ఓ గంపెడు కూతుళ్లనుకను - తరు
 వాత కొడుకుల నెత్తుదువుగాని - మా వారడి - నీ వారడి -
 అంతకూ నీవే తలచుకోవాలి - ఎత్తుకు - నెత్తిన మోసేం

ర స మ ం జ రి

దుకు - ఎదిగిన పిల్లలం యింట్లో పనీపాటా లేకుండా - మేం
ఉన్నాముగా -

మనుమరాలిని-అన్నీ అని వెక్కిరించాడు-అమ్మాయి-
బుంగమూతి చేసుకుని - అందరితో బాటుకలసి - అంతలో
నవ్వేసింది -

ఆ కిలకిలే - ఆ పవలంతా - తనతలలో - గలగల
లాడుతూంది - కవ్విస్తూంది - బయట చీకటిపడినా - మన
సులో - మనక బారలేదు - వెన్నెలవుతూంది.

ఆ రాత్రి - ఆరుబయట - తను పడుకుంటూండగా -
అడుగులు తడబడుతూ - తబుకులో తాంబూలం ఉంచుకుని -
తన భార్య - అన్ని యేళ్లయినతరువాత - తన దగ్గరకు -
తనకోసం - వచ్చింది - తలవంచుకుని - నిలవబడినది-తానూ
తలవంచుకున్నాడు -

తలల్లో అంతవరకూ అలవికాని కలలన్నీ - పలక
బారినవి - కాని - కలలు కలకలలాడకుండా - నోయని
నోములు - వాటిలో ఒక్కటి అయినా మిగలకుండా చెల్లా
చెదరు చేయబోతూన్నవి. అందులో - ఒక్కటి దక్కినా -
ఆ జన్మాలకు - ఎంతో ఎక్కిదక్కి -

మనసుతో బాటు- చేతులూ - తన ప్రయత్నంలేకుండా
ముందుకు జాచుకుంటూన్నవి - అందుకో బోతూండగా -

అమ్మాయి - తామిద్దరినీ చూసి - నవ్వుతూన్నట్టు -
ఆ నవ్వు జ్ఞాపకం వచ్చింది - చేతులు వాలిపోయినవి.

~~~~~ టు వ్ టీ క

తలవత్తి - ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు - యిద్దరి
చూపుల్లో - ఆశను దక్కించుకోలేని - అమాయకత్వం -
పండించిన ముదుసలి కళ - తెల్లవై - మెరిసింది - యిద్దరి
నిట్టూర్పులూ - దేనికదై ఒకటై ఒకదాని కొకటి చిక్కకుండా -
దేని తోవను అది గాలిలో దోవచేసు కున్నది -

తన భార్య - తల మరీవంచుకుని - అమ్మమ్మకు అమరిక
అయిన ఒదుగుతో - పెద్దతనంతో - తిరిగి - తిరిగిచూడకుండా -
యింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది. తనకు - ఇదే - ఎప్పటికి మల్లె -
తానే.